

LIBERALŲ SĄJŪDIS
REZOLIUCIJA
DĖL LIBERALIOS DEMOKRATIJOS BŪKLĖS IR PUOSELĖJIMO

2026 m. balandžio 25 d.

Molėtai

Liberalų sąjūdžio taryba,

primindama, kad prigimtinės žmogaus teisės – gyvybė, laisvė ir nuosavybė, yra liberalios demokratijos pagrindas, o valstybės pareiga – šias teises saugoti;

vadovaudamasi Liberalų sąjūdžio partijos 2006 m. steigimo manifestu, kuriame iškeltas šūkis kurti piliečių respubliką;

referuodama į Liberalų sąjūdžio 2024 m. Seimo rinkimų programą, kurioje įtvirtintas siekis skleisti liberalios demokratijos vertybes savivaldos, nacionaliniu ir tarptautiniu lygmenimis;

atkreipdama dėmesį į XX Vyriausybės tikslą rūpintis „valstybe kaip visų piliečių bendruoju gėriu“ – tai yra nusiteikimu stiprinti globos valstybės koncepciją perimant vis daugiau piliečių atsakomybės už savo gerovę;

reikšdama susirūpinimą dėl vis plačiau įsitvirtinančio teisinio nihilizmo, aklo pragmatizmo, nepotizmo ir siauro partinio intereso priimant sprendimus Seime ir Vyriausybėje, taip pat ministerijoms pavaldžiose įstaigose;

atliepdama Kultūros asamblėjos ir „Šalin rankas“ judėjimo susirūpinimą liberaliai demokratijai gresiančiais procesais valstybėje;

konstatuoja, kad:

1) Lietuvos socialdemokratų partija, tampriai sulipusi su teisinį nihilizmą įtvirtinusia organizacija „Nemuno aušra“, valdžios išsaugojimo, saviškių gynimo nuo teisėsaugos ir susijusių asmenų protegavimo valstybės tarnyboje praktiką iškėlė aukščiau už susitarimą su visuomene ir liberalios demokratijos puoselėjimą;

2) pagal koalicinę sutartį daugumoje veikiančios partijos tarnauja ne pilietinei visuomenei, o siauram partiniam interesui, dėl galios išskaičiavimų aukodamos valstybės reputaciją ir kenkdamos liberalios demokratijos gyvybingumui;

3) parlamento dauguma, nesilaikydama Seimo statuto, nepaisydama Europos žiniasklaidos laisvės akto, ignoruodama pilietinės visuomenės protestus už žodžio laisvę, kvestionuoja Lietuvos visuomeninio transliuotojo finansavimo modelį, įstatymo pataisas taiko konkrečiam asmeniui, kėsinaisi varžyti redakcinę laisvę – tokiu savo politiniu veikimu ciniškai nuspjauna į liberalios demokratijos principus ir pilietinės visuomenės interesus;

4) 2025 m. socialdemokratų deleguotos sveikatos apsaugos ministrės įgyvendinama medicinos paslaugų reforma sulaukė masiško socialinių partnerių pasipriešinimo ir griežtos Seimo Liberalų sąjūdžio frakcijos kritikos, tačiau ministrė nesilaikė teisėkūros pagrindų ir tokiais savo veiksmais, kaip šių metų sausį nustatė Lietuvos vyriausias administracinis teismas, elgėsi neteisėtai – tai yra nepaisė teisinės viršenybės principo;

5) 2025 m. socialdemokratų deleguota švietimo, mokslo ir sporto ministrė, savo įsakymais pridėjusi 10 taškų prie valstybinių brandos egzaminų ir grubiai keitusi stojimo į aukštąsias mokyklas tvarką nesilaikant terminų, gynė savo sprendimus nepaisydama aršios Seimo Liberalų sąjūdžio frakcijos ir likusios opozicijos kritikos, kol šių metų kovą Lietuvos vyriausias administracinis teismas šiuos jos veiksmus pripažino neteisėtais ir pažeidžiančiais Švietimo įstatymą – tai yra atskleidė ministrę ignoravus teisinės viršenybės principą;

6) nors Ministrė pirmininkė ne kartą pabrėžė institucinio įvertinimo svarbą prieš pareikalaujant politinės atsakomybės, sulaukusi konkrečių institucinių įvertinimų – Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo nutarimų dėl jos kabineto narių neteisėtų įsakymų, nesiėmė jokių veiksmų, ignoravo teismo sprendimus ir nepareikalavo savo kabineto narių atsakomybės šitaip pakenkdama piliečių pasitikėjimui valstybe ir tuo savo veikimą dar labiau nutolindama nuo liberalios demokratijos reikalavimų;

7) XIV Seimo daugumos ir XX Vyriausybės kolektyviai ir Seimo pirmininko bei Ministrės pirmininkės I. Ruginienės individualiai ginama Vyriausybės ir ministerijų politinių vadovybių narių nekompetencija, teisėkūros pagrindus ir teisinės viršenybės principą pažeidžiančių ministro įsakymų ir įstatymo projektų gynimas, asmenų pagal partinę priklausomybę, o ne kompetenciją protegavimas į valstybės tarnybą (Konstitucinio Teismo teisėjus, Seimo kontrolierius, kt.) gresia Lietuvos, kaip liberalios demokratijos, pagrindams;

nusprendžia:

aktyviai veikti ginant liberalią demokratiją, kai teisinė viršenybė suvokiama kaip asmeninis kiekvieno politikos jautrumas, politiko moralinė atsakomybė rezonuoja su

pilietinės visuomenės balsu, o įstatymai priimami ir įsakymai skelbiami ne savo vienasmeniui tiesai ir politinei valdžiai įtvirtinti, o jai apriboti;

siūlo:

laikytis nuostatos, kad liberalioje demokratijoje valdžia negali būti iškeliamą aukščiau už individą;

paistyti žmogaus orumo ir žmogaus teisių priimant sprendimus tiek centrinėje valdžioje, tiek savivaldoje ir nuosekliai prieštarauti antisemitizmui, kraštutinės dešinės ir rusiškojo imperinio tamsumo apraiškoms valdančioje koalicijoje ir visoje šalyje;

užtikrinti jau iškovotas žmogaus teises ir laisves, siekti lyčių lygybės, stabdyti ydingas iniciatyvas, kuriomis mėginama gręžti Lietuvą į pseudo-tradicines vertybes, ignoruoti visuomenės pažangą, įvairovę ir realybę;

priešintis veikiančios valdžios užmojams plėsti valstybės galias didesniu kišimusi į privačių santykių sritį, privačią nuosavybę, laisvą rinką;

realiai, ne deklaratyviai, įsiklausyti į įvairias socialines ir mažumų grupes, stiprinti švietimo, kultūros organizacijas ir bendruomenes, užtikrinti geresnes politines ir ekonomines galimybes bei siekti faktinės dereguliacijos visose gyvenimo srityse;

skatinti nepriklausomą žiniasklaidą, kritinį mąstymą, kurti demokratiškų sprendimų priėmimo platformas tiek valstybės, tiek savivaldos lygiu;

atkurti pasitikėjimą privačiu pensijų kaupimu ir ginti principą, pagal kurį sveikatos paslaugos finansuojamos ne pagal juridinio asmens formą, o pagal efektyvumą, kokybę ir galimybių sudarymą pacientams;

puoselėti migracijos politiką ne kaip imitacinę, o kompleksinę valstybės valdymo instrumentą, kartu sprendžiant demografijos iššūkių, ekonomikos augimo klausimus;

nugesinti užsienio ir saugumo politikos revizavimo bandymus, realiai veikti pertvarkant Europos gynybos architektūrą ir kuriant Europos Gynybos Sąjungą su visaverte Ukrainos integracija.

Posėdžio pirmininkai

Indrė Stalnionienė

Justinas Pranys